

Анотація

**на дипломну роботу здобувача другого (магістерського) рівня
вищої освіти за освітньо-професійною програмою
спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта
Петракової Алли Олександрівни на тему «МЕТОДИ КОРЕКЦІЙНОЇ
РОБОТИ З ДОШКІЛЬНИКАМИ ТА
МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ ІЗ ВАДАМИ МОВИ»**

*Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент
Олексюк Оксана Євгенівна*

*Рецензент: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та
інклюзивної освіти Білюк Олена Генадіївна МНУ імені В. О. Сухомлинського*

Структура та обсяг дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до них, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 148 сторінок, з них — 104 основного тексту.

Об'єкт дослідження - взаємозв'язок діяльності вихователя (логопеда) і вихованців у процесі корекційної роботи.

Предмет дослідження - методи корекційної роботи із дошкільниками з вадами мови.

Мета - теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність методів корекційної роботи з дошкільниками з вадами мови.

Для досягнення мети були поставлені наступні **завдання**:

- вивчити стан досліджуваної проблеми в теорії та на практиці;
- розглянути методи навчання як засіб підвищення ефективності навчального процесу у дошкільному закладі;
- проаналізувати особливості оптимального вибору методів навчання дошкільнят із вадами мовлення;
- експериментально перевірити доцільність поєднання різних методів навчання на занятті та їх вплив на ефективність процесу формування знань дошкільнят із порушенням мови;

- визначити найбільш ефективні методи колекційної допомоги дітям із вадами мови.

Теоретичне значення дослідження полягає у науковому обґрунтуванні можливостей ефективного використання експериментально перевірених методів колекційної роботи з дітьми з вадами мови.

Практичне значення дослідження визначається тим, що опрацьовані і експериментально апробовані методи сприяли підвищенню якості мовлення дошкільників та молодших школярів із вадами мовлення і можуть бути застосовані в практичній діяльності вихователів і логопедів.

Апробація та впровадження результатів дипломної роботи магістра. Основні положення та результати дослідження обговорювалися на двох конференціях (Сучасні технології розвитку людини в інтегрованому суспільстві: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 28 травня 2020р./За заг.ред. А.М. Старєвої; упоряд. О. А. Шевченко, С.В. Кандюк-Лебідь. Миколаїв: ММІРЛ Університет «Україна», 2020. 294с. та Міжвузівська науково-практична конференція «Наукові досягнення - шлях до професії», 6 грудня 2020 року).

База дослідження: Миколаївська спеціальна загальноосвітня школа Миколаївської обласної ради, ДНЗ №2, м. Миколаїв, Миколаївська область.

На основі проведеного нами дослідження, основною метою якого було визначення оптимальної системи, направленої на подолання лексико-граматичних та фонетико-фонематичних порушень у розумово відсталих дітей першого класу спеціального навчального закладу, можна зробити ряд висновків:

1. Легка розумова відсталість у дітей молодшого шкільного віку є надзвичайно складним для корекції дефектом; у дослідженій групі дітей з даним діагнозом було відмічено порушення всіх компонентів мовленнєвої системи: фонетичної, фонематичної, лексичної, граматичної будови мовлення. Лексико-граматичні та фонетико-фонематичні процеси є базовими для розвитку мовлення дітей. Лексико-граматичний та фонетико-фонематичний недорозвиток роблять неможливим оволодіння рідною мовою в повній мірі.

2. Основою для корекції РВД - є виховання загальнозвучової культури, формування фонематичних процесів, корекції лексики, граматичних порушень через розвиток мисленнєвих операцій.

Лексико-граматичні та фонетико-фонематичні порушення у РВД молодшого шкільного віку мають яскравий характер, у дітей спостерігається недостатнє фонематичне сприймання та уявлення, відсутні навички елементарного словотворення і словозміни, відсутні діалогічні та монологічні форми мовлення.

3. Вивчення існуючих методик, спрямованих на розвиток лексико-граматичних та фонетико-фонематичних процесів свідчить, що ці методики потребують адаптації для застосування в корекційній роботі з розумово відсталими учнями молодшого шкільного віку.

В результаті зіставлення характеру порушень лексико-граматичних та фонетико-фонематичних процесів у РВД першого класу з існуючими методиками розвитку вищезазначених процесів були визначені ефективні корекційні завдання на подолання найбільш недорозвинених лексико-граматичних та фонетико-фонематичних процесів у РВД молодшого шкільного віку.

4. Метод якісного і кількісного аналізу стану лексико-граматичних та фонетико-фонематичних процесів у РВД першого класу на різних етапах навчання показав, що запропонована система роботи є надзвичайно результативною і позитивно впливає на дітей-логопатів.

Встановлена доцільність використання запропонованої системи корекційної роботи спрямованої на подолання лексико-граматичного та фонетико-фонематичного недорозвитку у учнів початкових класів в умовах спеціальної загальноосвітньої школи.

Насиченість всіх видів діяльності дітей-логопатів корекційними мовленнєвими завданнями з логічним навантаженням: співпраця логопеда, психолога, вчителя, вихователів груп та батьків дітей безумовно змінює стан мовлення учнів у позитивний бік. Це в свою чергу впливає на загальний стан психічних процесів, комунікативну компетенцію дітей, їхню подальшу успішну соціальну адаптацію.

Ключові слова: вади мови, лексико-граматичний лад мовлення, ігрова діяльність, корекція мовленнєвих порушень, мовлення, зв'язне мовлення.